

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 7 maja 2004 r.

w sprawie pomocy państwa przewidzianej przez Włochy, region Sycylia, na rzecz sektora rolnego

(notyfikowana jako dokument nr C(2004)1633)

(jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(2006/620/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, zgodnie z wymienionym artykułem ⁽¹⁾ oraz uwzględniając te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) W myśl art. 88 ust. 3 traktatu WE Włochy zgłosiły Komisji, w piśmie z dnia 2 marca 2001 r., zarejestrowanym dnia 5 marca 2001 r., pomoc przewidzianą w ustawie regionu Sycylia nr 27/2000, zarządzenie wydane w trybie pilnym na rzecz rolnictwa w następstwie strajku przewoźników (zwanej dalej ustawą regionalną nr 27/2000).
- (2) W odpowiedzi na teleksy AGR 009603 z dnia 20 kwietnia 2001 r. oraz AGR 034235 z dnia 18 grudnia 2001 r., przesłane przez służby Komisji, Włochy przekazały informacje uzupełniające w piśmie z dnia 7 listopada 2001 r., zarejestrowanym dnia 13 listopada 2001 r. oraz w piśmie z dnia 31 lipca 2002 r., zarejestrowanym dnia 5 sierpnia 2002 r.
- (3) W teleksie AGR 022152 z dnia 20 września 2002 r. służby Komisji poprosiły o udzielenie dalszych wyjaśnień i informacji.
- (4) Nie uzyskawszy odpowiedzi, w teleksie AGR 30656 z dnia 20 grudnia 2002 r. służby Komisji przesyłały do władz

włoskich monet, prosząc o udzielenie odpowiedzi w ciągu jednego miesiąca.

- (5) Nie uzyskawszy odpowiedzi, w teleksie AGR 07156 z dnia 7 marca 2003 r. służby Komisji poinformowały właściwe organy, że notyfikację należy uznać za wycofaną, zgodnie z art. 5 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE ⁽²⁾.
- (6) Tego samego dnia służby Komisji otrzymały od Włoch pismo z dnia 5 marca 2003 r., zarejestrowane dnia 6 marca 2003 r., w którym, zgodnie z art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, poinformowano Komisję, że notyfikację należy uznać za kompletną, ponieważ żądane informacje nie były dostępne oraz zwrócono się o przyjęcie decyzji w myśl art. 4 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 na podstawie wcześniej dostarczonych informacji.
- (7) W teleksie AGRI 09066 z dnia 27 marca 2003 r. służby Komisji poinformowały właściwe organy, że postąpią zgodnie z żądaniem oraz, w świetle dostępnych informacji, prawdopodobnie zaproponują Komisji wszczęcie procedury przewidzianej w art. 88 ust. 2 traktatu.
- (8) W piśmie z dnia 25 kwietnia 2003 r. (SG(2003)D/229510) Komisja poinformowała Włochy o swojej decyzji dotyczącej wszczęcia procedury, o której mowa w art. 88 ust. 2 traktatu w odniesieniu do działań pomocowych przewidzianych w ustawie regionalnej nr 27/2000.

⁽¹⁾ Dz.U. C 127 z 29.5.2003.

⁽²⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem Przystąpienia z 2003 r.

- (9) Decyzja Komisji dotycząca wszczęcia procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. Komisja wezwała zainteresowanie strony do przedstawienia uwag.
- (10) Komisja otrzymała uwagi Włoch w piśmie z dnia 13 sierpnia 2003 r., zarejestrowanym dnia 18 sierpnia 2003 r.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY

- (11) Pomoc będąca przedmiotem notyfikacji, przewidziana w art. 1 ustawy regionalnej nr 27/2000, ma na celu wypłatę odszkodowań na rzecz przedsiębiorstw, pojedynczych i/lub zrzeszonych, działających w sektorze produkcji, przetwarzania i obrotu produktami rolnymi, o których mowa w załączniku I do traktatu, w związku ze szkodami poniesionymi na skutek strajku przewoźników oraz blokad dróg, które miały miejsce od dnia 30 września do dnia 8 października 2000 r. (do godziny 3.00) na Sycylii.
- (12) Według dostarczonych informacji, strajk i blokady dróg uniemożliwiły pozyskanie pojazdów do przewozu produktów rolnych oraz wyrządziły zainteresowanym operatorom szkody gospodarcze. W szczególności niemożliwa była dostawa produktów wcześniej przygotowanych do transportu lub wcześniej zebranych i złożonych w magazynach oraz zbiór produktów dojrzałych, które w następstwie zbyt długiego okresu dojrzewania straciły jakość cech towaroznawczych kwalifikując je do zbytu na zwykłych warunkach rynkowych.
- (13) W ramach dostępnych środków przewidywane odszkodowanie powinno pokrywać całkowitą szkodę w postaci zmniejszenia dochodów poniesioną przez beneficjentów. Pomoc zostałaby przyznana wszystkim rolnikom i wszystkim przedsiębiorstwom działającym na Sycylii, będącym w stanie wykazać spadek rocznych obrotów na skutek wyżej wymienionego zdarzenia.
- (14) Według dostarczonych informacji, sposoby wycalcowania wartości strat i dokumentacja, którą muszą przedłożyć beneficjenci, zostały ustalone przez członka zarządu regionu ds. rolnictwa. Odszkodowanie miałoby zastosowanie w szczególności do towarów łatwo psujących się, takich jak produkty owocowo-warzywne, kwiaty, mleko i produkty nabiałowe, których okres zbioru i dostaw zbiegł się z okresem strajku i blokad dróg. Pomoc dotyczy wyłącznie produktów, które miały być dostarczone lub zebrane w okresie od dnia 30 września do dnia 8 października 2000 r., w odniesieniu do których nie była możliwa (lub nie mogła być zastosowana przez zainteresowane przedsiębiorstwo) żadna alternatywna forma przechowywania. Dokumenty przedłożone administracji muszą odnosić się do wyżej wymienionego okresu. Odszkodowania udziela się na zasadzie pierwszeństwa przedsiębiorstwom, które nie mogły zrealizować dostaw wcześniej zebranych produktów.
- (15) Aby udowodnić wystąpienie szkody i jej rozmiar, przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy muszą przedłożyć umowę dostawy (przewidującą dostawę określonej ilości produktów w określonym terminie), dokument przewozowy (ze wskazaniem producenta, przewoźnika, przewożonego produktu i daty dostawy) oraz, jeżeli

produkty zostały wcześniej dostarczone, odnośną fakturę. Odszkodowanie zostanie wypłacone przedsiębiorstwom, które wykażą, na podstawie prawidłowo sporządzonych umów dostawy, niespełnienie określonych w nich warunków (terminów, ilości, jakości i ceny). Jeżeli umowa nie określa ceny, właściwe organy odniosą się do cen wskazanych w cennikach ogłaszanych przez izby handlowe.

- (16) Jak się wydaje, odszkodowania przewidywane są także dla rolników, którzy z powodu strajku lub blokad dróg nie mogli przystąpić do zbiorów i z tej przyczyny ponieśli straty własnej produkcji. W takim przypadku, jak wyjaśniły właściwe organy, szkoda poniesiona przez rolników jest obliczana na podstawie „ekspertyz dotyczących wartości produkcji roślin, opracowanych przez posiadających odpowiednie uprawnienia techników rolnictwa (inżynierów agronomii)”, które beneficjenci muszą przedłożyć wraz z umowami zawartymi na tę produkcję.
- (17) Jeżeli beneficjent dostarcza produkty do spółdzielni lub innych organizacji zrzeszonych, odszkodowanie może zostać wypłacone pojedynczemu producentowi, będącemu członkiem zrzeszenia, lub danej organizacji. Na podstawie dostarczonych wyjaśnień, stratę i odpowiadające jej odszkodowanie w każdym przypadku ustala się na poziomie pojedynczego producenta.
- (18) Wykluczono sytuację nadmiernej rekompensaty oraz kumulowania odszkodowań z innymi środkami pomocy. W celu obliczenia wartości pomocy bierze się pod uwagę ewentualne odszkodowania wypłacone przez towarzystwa ubezpieczeniowe oraz ewentualne wpływy uzyskane z innych form wykorzystania lub sprzedaży przedmiotowych produktów rolnych. Aby uniknąć podwójnego odszkodowania, spowodowanego wypłatą ewentualnych kar pieniężnych lub wypłatą z tytułu szkód umownych ze strony strajkujących przewoźników, beneficjenci będą musieli oświadczyć, że nie wszczęli żadnego postępowania spornego przeciwko zainteresowanym przewoźnikom.
- (19) Na środek pomocy wyasygnowano 1 300 milionów ITL (= około 671 394 EUR) w latach obrachunkowych 2000 i 2001, przy czym przewiduje się jednorazową wypłatę odszkodowania.
- (20) Artykuł 2 ustawy, która przewiduje środek pomocy, zawiera klauzulę zawieszającą, która uzależnia jego zastosowanie od zatwierdzenia Komisji.
- (21) W decyzji o wszczęciu procedury dotyczącej przedmiotowego środka pomocy Komisja zauważyła, że na tym etapie procedury odstępstwa, o których mowa w art. 87 ust. 2 lit. a) i c) oraz w ust. 3 lit. a), b), c), d) i e), nie mają zastosowania ze względu na cechy pomocy oraz ze względu na fakt, że notyfikacja nie miała na celu spełnienia warunków zastosowania wyżej wymienionych odstępstw.
- (22) Komisja zauważyła także, że władze włoskie wskazały w swojej notyfikacji, że przedmiotowy strajk i blokady dróg mają zostać uznane za zdarzenie nadzwyczajne w rodzaju zdarzeń określonych w art. 87 ust. 2 lit. b), i dlatego ocena środka pomocy miała zostać przeprowadzona na podstawie tego przepisu.

⁽³⁾ Patrz nota 1.

- (23) Komisja przypominała w decyzji o wszczęciu procedury, że jej stałą praktyką jest interpretacja ograniczająca, ponieważ pojęcia „kłęska żywiolowa” oraz „zdarzenie nadzwyczajne”, o których mowa w art. 87 ust. 2 lit. b), stanowią odstępstwa od ogólnej zasady niezgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem określonej w art. 87 ust. 1 traktatu. Dotychczas Komisja uznawała za zdarzenia nadzwyczajne wojny, zamieszki wewnętrzne lub strajki oraz, w sposób ograniczony i zależny od ich zasięgu, katastrofy nuklearne lub przemysłowe oraz pożary, które spowodowały wielkie straty⁽⁴⁾. Po uzyskaniu potwierdzenia, że nastąpiła kłęska żywiolowa lub zdarzenie nadzwyczajne, Komisja zezwala na pomoc w wysokości do 100 % tytułem wynagrodzenia szkód materialnych. Rekompensata jest zazwyczaj obliczana w odniesieniu do pojedynczego beneficjenta oraz, aby uniknąć nadmiernych rekompensat, od kwoty pomocy odejmuje się ewentualne płatności należne, na przykład z tytułu polis ubezpieczeniowych. Komisja dopuszcza ponadto pomoc przeznaczoną na odszkodowania na rzecz rolników z tytułu strat dochodów spowodowanych zniszczeniem środków produkcji rolnej, o ile nie stanowi ona nadmiernej rekompensaty.
- (24) W swojej decyzji o wszczęciu procedury Komisja zauważyła, że dostępne informacje nie pozwalają wnioskować, że przedmiotowe zdarzenie stanowi „zdarzenie nadzwyczajne” w myśl art. 87 ust. 2 lit. b).
- (25) W swojej notyfikacji władze włoskie wskazały, że przedmiotowy strajk i blokady dróg mają zostać uznane za zdarzenie nadzwyczajne w myśl art. 87 ust. 2 lit. b) traktatu, ponieważ zdarzenie o podobnym rozmiarze i podobnych wynikających w konsekwencji szkodach, wyrządzonych gospodarce lokalnej, nigdy wcześniej nie miało miejsca na Sycylii.
- (26) Aby wykazać nadzwyczajny charakter przedmiotowego zdarzenia, właściwe organy przekazały pewne wycinki prasowe oraz kopię sprawozdania sporządzonego przez Prefekturę w Palermo. Z wymienionego sprawozdania wynika, że dnia 29 września 2000 r. przewoźnicy złożyli w organach policji, z jednodniowym wyprzedzeniem, zawiadomienie o demonstracji przewidzianej następnego dnia w punktach wjazdu do Palermo. Według informacji dostarczonych w sprawozdaniu, demonstracja miała wiązać się z rozdawaniem ulotek mającym na celu uwrażliwienie obywateli na problemy przewoźników, którzy wyraźnie zobowiązali się nie blokować ruchu drogowego na przejazdach do portu w Palermo oraz na połączeniu autostrad Palermo-Catania i Palermo-Trapani. Jednakże następnego dnia (30 września 2000 r.), demonstracja miała zupełnie inny przebieg, z blokadami dróg w Palermo i innych prowincjach.
- (27) Po przeanalizowaniu wyżej wymienionego sprawozdania służby Komisji zwróciły się do właściwych organów o odpowiedź na niektóre, bardziej konkretne pytania, w związku z oceną ewentualnego nadzwyczajnego charakteru przedmiotowego zdarzenia. Ponieważ odpowiedź na wyżej wymienione pytania nie nadeszła, służby Komisji wyraziły wątpliwości, czy opisane zdarzenia mogą stanowić „zdarzenie nadzwyczajne” w myśl art. 87 ust. 2, lit. b), kierując się poniższymi motywami:
- a) *Uprowadzenie organów policji w Palermo.* W analizowanym przypadku przewoźnicy złożyli w organach policji, z jednodniowym wyprzedzeniem, zawiadomienie o demonstracji w Palermo. Jeżeli, w myśl ustawy krajowej, wystarczające jest zawiadomienie z jednodniowym wyprzedzeniem, oznacza to, że właściwe organy zostały poinformowane o demonstracji z dostatecznym wyprzedzeniem i mogły przedsięwziąć konieczne działania, aby utrzymać ją pod kontrolą. Nie uzyskawszy odpowiedzi ze strony właściwych organów, Komisja nie mogła ocenić nadzwyczajnego charakteru przedmiotowej demonstracji.
- b) *Ewentualne wcześniejsze zawiadomienie w innych prowincjach.* Na podstawie dostarczonych informacji może wydawać się, że demonstracja odbyła się nie tylko w Palermo, lecz także w innych prowincjach. Nie uzyskawszy odpowiedzi od właściwych organów, Komisja nie może wykluczyć, że przewoźnicy uprzedzili o demonstracji także odpowiedzialne organy innych prowincji, a zatem wyżej wymienione organy zostały wcześniej poinformowane o zdarzeniach i mogły przewidzieć ich prawdopodobne znaczenie.
- c) *Możliwość zastosowania przepisów ustawy o strajku do przedmiotowych zdarzeń.* Aby ocenić ewentualny „nadzwyczajny” charakter przedmiotowych zdarzeń, służby Komisji zwróciły się do władz włoskich o dostarczenie informacji dotyczących ewentualnego zastosowania do analizowanego przypadku przepisów włoskiej ustawy o prawie do strajku (ustawa nr 146 z dnia 12 czerwca 1990 r. – zmieniona ustawą nr 83 z dnia 11 kwietnia 2000 r.). Nie uzyskawszy jasnej odpowiedzi od właściwych organów, Komisja nie mogła wykluczyć, że w przypadku zastosowania lub konieczności zastosowania przepisów ustawy, skutki strajku i blokad dróg zostałyby lub mogłyby zostać zneutralizowane lub zredukowane do minimum (na przykład niezbędne świadczenia mogłyby zostać ubezpieczone, wymóg wcześniejszego zawiadomienia dałby przedsiębiorstwom rolnym czas wystarczający na znalezienie alternatywnych środków transportu lub sposobów magazynowania, jeżeli sytuacja była na tyle poważna, że mogła działać na szkodę konstytucyjnie zagwarantowanych praw, właściwe organy mogły nakazać przewoźnikom przerwanie strajku, itp.). Aby ocenić nadzwyczajny charakter strajku i blokad dróg, Komisja zwróciła się także o informacje dotyczące rodzajów przestępstw przypuszczalnie z nimi związanych, które to informacje nie zostały dostarczone.

⁽⁴⁾ Punkt 11.2 Wytycznych Wspólnoty dotyczący pomocy państwa w sektorze rolnym (Dz.U. C 232 z 12.8. 2000, str. 19).

- d) *Motywy demonstracji.* Według sprawozdania Prefektury w Palermo, strajk zakończył się dopiero dnia 8 października (o godzinie 03.00), po tym jak, poprzedniego dnia, osiągnięto porozumienie między przedstawicielami zrzeszenia przewoźników sycylijskich, administracją regionu i ówczesnym ministerstwem transportu. Aby lepiej zrozumieć motywy strajku i blokad dróg zwrócono się do właściwych organów o podanie treści wyżej wymienionego porozumienia oraz wskazanie, czy w innych regionach kraju miały miejsce inne demonstracje przewoźników podjęte z tych samych powodów lub, czy demonstracja dotyczyła wyłącznie Sycylii. Nie uzyskawszy odpowiedzi od właściwych organów Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące motywów przedmiotowych wydarzeń oraz ich „nadzwyczajnego” charakteru.
- e) *Znaczenie i zasięg demonstracji, strajku i blokad dróg.* Z dostarczonych informacji może się wydawać, że demonstracje odbyły się także w innych prowincjach. Właściwe organy nie sprecyzowały, w których prowincjach miały miejsce demonstracje, strajki i blokady dróg, nie określiły ich znaczenia ani konsekwencji oraz, oprócz niektórych wycinków prasowych, nie przesłały żadnej oficjalnej dokumentacji dotyczącej zdarzeń na pozostałym obszarze Sycylii (jak na przykład sprawozdanie Prefektury w Palermo). Dlatego też Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące geograficznego zasięgu i znaczenia demonstracji, strajków i blokad dróg na pozostałym obszarze Sycylii.
- f) *Liczba uczestników.* Z zawiadomienia o demonstracji przedłożonego przez zrzeszenie przewoźników, którego kopię załączono do sprawozdania Prefektury w Palermo, wydaje się, iż w demonstracji w Palermo wzięło udział około pięćdziesięciu przewoźników. Nie uzyskawszy od właściwych organów odpowiedzi, która precyzowałaby, w koniecznej dokumentacji, całkowitą liczbę przewoźników działających na Sycylii oraz przybliżoną liczbę przewoźników, którzy rzeczywiście wzięli udział w demonstracji w Palermo i na pozostałym obszarze Sycylii, Komisja ma wątpliwości dotyczące liczby osób, które wzięły udział w przedmiotowych zdarzeniach.
- (28) Oprócz wątpliwości, czy notyfikowane zdarzenie może być zakwalifikowane jako „zdarzenie nadzwyczajne”, w decyzji o wszczęciu procedury Komisja wyraziła także wątpliwości dotyczące innych aspektów notyfikowanej pomocy, to jest: a) beneficjentów środka pomocy, b) niektórych sposobów obliczania wartości szkód, c) produktów objętych środkiem pomocy oraz d) możliwości, że środek stanowi pomoc niebezpośrednią na korzyść przewoźników, którzy uczestniczyli w strajku. Motywy tych wątpliwości przytoczono poniżej.
- (a) *Beneficjenci środka pomocy.* Artykuł 1 notyfikowanej ustawy oraz część opisowa wskazują jako beneficjentów pomocy „pojedyncze i zrzeszone przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją, przetwarzaniem i obrotem produktami rolnymi”. Jednakże wyjaśnienia dostarczone przez właściwe organy w sprawie sposobu obliczania wartości szkód i odpowiadającego im odszkodowania wydają się odnosić jedynie do szkód poniesionych przez pojedynczych głównych producentów rolnych. Nie uzyskawszy wyjaśnienia od właściwych organów, Komisja ma wątpliwości dotyczące tożsamości beneficjentów pomocy oraz, jeżeli pomoc została przyznana także operatorom działającym w sektorach przetwarzania i obrotu, wątpliwości dotyczące rodzaju szkód poniesionych przez każdą z tych kategorii oraz sposobu wyliczania i oszacowania tychże szkód.
- (b) *Niektóre sposoby wyliczania szkód.* Właściwe organy dostarczyły przykłady sposobów wyliczania szkód poniesionych przez rolników w przypadku, gdyby dostarczone produkty były gorsze pod względem jakości lub ilości, od produktów przewidzianych w umowie. W takich przypadkach wartość szkody odpowiada różnicy między uzgodnioną ceną towarów, ustaloną w umowie, a rzeczywistą ceną zapłaconą rolnikowi w następstwie dostawy towaru o niższej jakości lub w mniejszej ilości (z powodu zbyt długiego okresu dojrzewania). Jednakże właściwe organy przewidują wypłatę odszkodowania również rolnikom, którzy w następstwie strajku i blokad dróg nie mogli przystąpić do zbiorów i z tego powodu ponieśli straty w produkcji. W takim przypadku wartość szkód poniesionych przez rolników będzie wyliczana na podstawie „ekspertyz dotyczących wartości produkcji roślin, opracowanych przez posiadających odpowiednie uprawnienia techników rolnictwa (inżynierów agronomii)”, które zostaną przedłożone wraz z odpowiednimi umowami. Nie uzyskawszy wyjaśnienia od właściwych organów, Komisja wyraziła wątpliwości w sprawie sposobów wyliczania szkód i odpowiadającego im odszkodowania w tym konkretnym przypadku, jak również w sprawie motywu, dla którego miałyby mieć tu zastosowanie sposoby inne od zastosowanych w wyżej wymienionych przypadkach. Ponadto Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące charakteru i celowości cytowanych ekspertyz, to jest kiedy i w jaki sposób byłyby sporządzane, jak również rodzajów produktów, w odniesieniu do których szkody wyliczane byłyby na podstawie wyżej wymienionych ekspertyz.
- (c) *Produkty stanowiące przedmiot środka pomocy.* Według właściwych organów, pomoc dotyczy produktów, które ze swojej natury (szybkie psucie się, okres zbiorów, itp.) musiały być dostarczone lub zebrane niezwłocznie w określonym terminie (od dnia 30 września do dnia 8 października 2000 r.) oraz w odniesieniu do których nie były możliwe alternatywne sposoby przechowywania (na przykład zamrożenie). Aby ocenić ten aspekt, służby Komisji zwróciły się do właściwych organów o dostarczenie wykazu przedmiotowych produktów. Właściwe organy nie dostarczyły wyżej wymienionego wykazu

i zobowiązały się dostarczyć go w następnym etapie, przed przyznaniem pomocy. Ponieważ wykaz ten uznano za konieczny w celu ewentualnego zezwolenia na stosowanie środka pomocy, Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące natury produktów, dla których właściwe organy zamierzają przyznać pomoc.

- (d) *Możliwość sytuacji, w której środek stanowi pomoc niebezpośrednią na korzyść przewoźników, którzy uczestniczyli w strajku.* Ponieważ przedmiotowy środek pomocy ma na celu rekompensatę szkód poniesionych przez przedsiębiorstwa rolne na skutek demonstracji, strajku i blokad dróg przez przewoźników, Komisja nie mogła wykluczyć, że, jeżeli przewoźnicy byłiby odpowiedzialni – w myśl ustawy krajowej – za rekompensatę szkód (umownych i nieumownych) wyrządzonych przedsiębiorstwom rolnym na skutek ich demonstracji, przedmiotowy środek pomocy można by było uznać za niebezpośrednie finansowanie na korzyść strajkujących przewoźników. Jako że, aby uniknąć otrzymywania podwójnego odszkodowania w następstwie zapłaty kar lub wypłat z tytułu szkód umownych ze strony przewoźników uczestniczących w strajku, beneficjenci będą musieli oświadczyć, że nie wszczęli postępowania spornego przeciwko zainteresowanym przewoźnikom oraz, że wyjaśnienie dostarczone przez właściwe organy, zgodnie z którym przewoźnicy ponoszą odpowiedzialność jako osoby prywatne, a nie jako przedsiębiorcy, nie wydaje się przekonujące i nie wydaje się wykluczać, że, w myśl ustawy krajowej, strajkujący przewoźnicy mogliby rzeczywiście być uznani odpowiedzialnymi za szkody wyrządzone rolnikom, Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące faktycznych beneficjentów pomocy, która mogłaby zatem przyjąć postać pomocy na działalność na rzecz przewoźników lub niektórych przewoźników.

- (29) W świetle przepisów mających zastosowanie do pomocy państwa, w decyzji o wszczęciu procedury Komisja wyraziła wątpliwości, czy notyfikowane zdarzenie może zostać zakwalifikowane jako „zdarzenie nadzwyczajne”, do którego stosuje się odstępstwo, o którym mowa w art. 87 ust. 2 lit. b) traktatu, a także wątpliwości dotyczące pewnych elementów środka pomocy, które nie pozwoliły na stwierdzenie, że proponowany środek będzie rzeczywiście mieć na celu rekompensatę szkód poniesionych na skutek zdarzenia i nie będzie stanowić zwykłej pomocy operacyjnej.

- (30) Dlatego też nie wynika, że pomoc, o której mowa w art. 1 ustawy regionalnej nr 27/2000 może korzystać z któregośkolwiek z odstępstw, o których mowa w art. 87 ust. 2 i 3 traktatu.

III. UWAGI PRZEKAZANE PRZEZ ZAINTERESOWANE STRONY

- (31) Zainteresowane strony nie przedstawiły uwag.

IV. UWAGI PRZEKAZANE PRZEZ WŁOCHY

- (32) Komisja otrzymała uwagi przekazane przez Włochy, w odniesieniu do regionu Sycylia, w piśmie z dnia 13 sierpnia 2003 r., zarejestrowanym dnia 18 sierpnia 2003 r.
- (33) W wyżej wymienionym piśmie władze włoskie poinformowały, że nie dysponują innymi informacjami oprócz informacji wcześniej przekazanych w notyfikacji i potwierdziły, że nie wdrożono jeszcze programu pomocy. Władze włoskie poinformowały także Komisję o swoim zamiarze opublikowania decyzji o wszczęciu procedury dotyczącej przedmiotowych działań przez umieszczenie w regionalnym Dzienniku Urzędowym ogłoszenia zawierającego odniesienie do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej C 127 z dnia 29 maja 2003 r.

V. OCENA POMOCY

- (34) Zgodnie z postanowieniami art. 87 ust. 1 traktatu, pomoc przyznawana przez państwa członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (35) Przedmiotowy środek przewiduje przyznanie pomocy z państwowych zasobów regionalnych określonym przedsiębiorstwom rolnym na Sycylii, które bezsprzecznie odniosłyby niesłuszne korzyści ekonomiczne i finansowe w związku ze szkodami poniesionymi przez inne przedsiębiorstwa, które nie otrzymałyby pomocy. Na podstawie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, wzmocnienie konkurencyjnej pozycji przedsiębiorstwa dzięki pomocy finansowej przyznanej przez państwo może spowodować zniekształcenie konkurencji wobec innych przedsiębiorstw, które nie uzyskały takiej pomocy⁽⁵⁾.
- (36) Środek pomocy wpływa na wymianę między państwami członkowskimi, jako że rozmiar wewnątrzspółnotowego handlu produktami rolnymi jest znaczący, jak wynika z poniższej tabeli⁽⁶⁾, w której przedstawiono całkowitą wartość importu i eksportu rolnego między Włochami a Unią Europejską w latach 1997-2001⁽⁷⁾. Należy mieć na uwadze, że we Włoszech Sycylia jest ważnym producentem produktów rolnych.

⁽⁵⁾ Patrz sprawa C-730/79 Zb. Orz. 1980, str. 2671, punkty 11 i 12.

⁽⁶⁾ Źródło: Eurostat.

⁽⁷⁾ Według stałego orzecznictwa, warunek dotyczący wpływu na wymianę handlową jest spełniony, gdy przedsiębiorstwo będące beneficjentem pomocy prowadzi działalność gospodarczą w obszarze wymiany handlowej między państwami członkowskimi. Fakt, że pomoc wzmacnia pozycję danego przedsiębiorstwa wobec przedsiębiorstw konkurencyjnych w handlu wewnątrzspółnotowym pozwala uznać, że pomoc ma wpływ na wymianę handlową. Jeżeli chodzi o pomoc państwa w sektorze rolnym, orzecznictwo skonsolidowane stanowi, że także wtedy, gdy całkowita kwota pomocy jest ograniczona, a pomoc podzielona jest między wielu rolników, istnieje wpływ na wymianę między państwami członkowskimi a konkurencją (patrz sprawa C-113/2000 Zb. Orz. 2002, str. 7601, punkty od 30 do 36 i od 54 do 56 motywacji; sprawa C-114/2000, Zb. Orz. 2002, str. 7657, punkty od 46 do 52 i od 68 do 69 motywacji).

Rolnictwo ogółem

	EKSPORT Mln ECU-EUR	IMPORT Mln ECU-EUR
1997	9 459	15 370
1998	9 997	15 645
1999	10 666	15 938
2000	10 939	16 804
2001	11 467	16 681

- (37) Należy także przypomnieć, że według Trybunału Sprawiedliwości pomoc na rzecz przedsiębiorstwa może szkodzić wymianie między państwami członkowskimi i naruszać konkurencję, jeżeli przedsiębiorstwo to rywalizuje z towarami pochodzącymi z innych państw członkowskich, nawet jeżeli nie jest ono eksporterem. Gdy dane państwo członkowskie przyznaje pomoc przedsiębiorstwu, produkcja krajowa może pozostać na tym samym poziomie lub wzrosnąć, przy czym możliwości przedsiębiorstw w innych państwach członkowskich w zakresie eksportu swoich produktów na rynek tego państwa członkowskiego ulegają zmniejszeniu. Tego rodzaju pomoc może zatem wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi i naruszać konkurencję⁽⁸⁾.
- (38) Dlatego też Komisja stwierdza, że środek objęty jest zakazem, o którym mowa w art. 87 ust. 1 traktatu WE. Władze włoskie nigdy nie zakwestionowały tego punktu.
- (39) Zakazowi wymienionemu w art. 87 ust. 1 towarzyszą odstępstwa określone w ust. 2 i 3 tego samego artykułu.
- (40) Odstępstwa, o których mowa w art. 87 ust. 2 lit. a) i c), wyraźnie nie mają zastosowania, zważywszy na charakter i cele przedmiotowego środka pomocy. W rzeczywistości Włochy nie zwróciły się o zastosowanie przepisów lit. a) ani przepisów art. 87 ust. 2 lit. c).
- (41) Również art. 87 ust. 3 lit. a) nie ma zastosowania, ponieważ pomoc nie jest przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia. Ponadto Włochy nie podtrzymały możliwości zastosowania art. 87 ust. 3 lit. a).
- (42) Podobnie nie ma zastosowania art. 87 ust. 3 lit. b), ponieważ przedmiotowa pomoc nie jest przeznaczona na wspieranie realizacji ważnego projektu stanowiącego przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania ani nie ma na celu zaradzenie poważnemu zaburzeniu w gospodarce włoskiej. Ponadto Włochy nie podtrzymały zastosowania art. 87 ust. 3 lit. b).
- (43) Pomoc nie ma na celu ani nie jest odpowiednia do osiągnięcia celu, jakim jest wspieranie kultury lub zachowanie dziedzictwa kulturowego, o którym mowa w art. 87 ust. 3 litera d). Włochy nie wskazały na zastosowanie wyżej wymienionego zapisu.
- (44) Jako że pomoc nie przyspiesza rozwoju takich rodzajów działalności ani regionów gospodarczych, nie ma ona nawet na celu ani nie jest odpowiednia do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 87 ust. 3 lit. c). Włochy nie wskazały na zastosowanie wyżej wymienionego zapisu.
- (45) Zważywszy na szczególne odniesienie władz włoskich do art. 87 ust. 2 lit. b) oraz na charakter przedmiotowej pomocy, która nie podlega żadnemu z odstępstw wymienionych w art. 87 ust. 1 traktatu, jedynym odstępstwem, jakie można by zastosować jest odstępstwo, o którym mowa w art. 87 ust. 2 lit. b).

Przepisy mające zastosowanie

- (46) Możliwość zastosowania wyżej wymienionego odstępstwa należy oceniać w świetle przepisów mających zastosowanie w przypadku przyznania pomocy państwa w sektorze rolnym, czyli Wytycznych Wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w sektorze rolnym⁽⁹⁾ (zwanymi dalej „Wytycznymi”), które weszły w życie dnia 1 stycznia 2000 r.⁽¹⁰⁾
- (47) Zgodnie z punktem 23.3 Wytycznych Komisja stosuje ich przepisy od dnia 1 stycznia 2000 r. do nowych notyfikacji o pomocy państwa oraz do notyfikacji będących wówczas w toku. Pomoc nieprawna, w myśl art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999⁽¹¹⁾, oceniana jest zgodnie z przepisami Wytycznych obowiązujących w momencie, w którym została przyznana pomoc.
- (48) Ustawa regionalna nr 27/2000 została notyfikowana Komisji pismem z dnia 2 marca 2001 r., zarejestrowanym dnia 5 marca 2001 r. Artykuł 2 ustawy zawiera klauzulę zawieszającą, która uzależnia wdrożenie środka pomocy od jego zatwierdzenia przez Komisję⁽¹²⁾. W swoich uwagach władze włoskie potwierdziły, że środek pomocy nie został wdrożony.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 232 z 12.8.2000, str. 19.

⁽¹⁰⁾ Ponieważ notyfikacja nie wskazuje, że przedmiotowa pomoc stosuje się wyłącznie do małych i średnich przedsiębiorstw, nie ma w tym przypadku zastosowania rozporządzenie Komisji (WE) nr 1/2004 z dnia 23 grudnia 2003 r., w sprawie stosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z produkcją, przetwarzaniem i obrotem produktami rolnymi, Dz.U. L 1 z 3.1.2004, str. 1.).

⁽¹¹⁾ Patrz nota 2.

⁽¹²⁾ Artykuł 2 brzmi: „1. Działania, o których mowa w niniejszej ustawie, nie są podporządkowane obowiązującym przepisom wspólnotowym dotyczącym pomocy państwa, ani definicji procedur, o których mowa w art. 88 ust. 2 i 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską”.

⁽⁸⁾ Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 lipca 1988 r., w sprawie 102/87 Republika Francuska c/Komisja Wspólnot Europejskich, Zb. Orz. 1988, str. 4067.

- (49) Z tego powodu analiza środka pomocy wchodzi w zakres Wytucznych⁽¹³⁾, w szczególności ich punktu 11.2 (Pomoc na rekompensatę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi i zdarzeniami nadzwyczajnymi).
- (50) Punkt 11.2 Wytucznych stanowi, że ponieważ pojęcia „klęska żywiołowa” i „zdarzenie nadzwyczajne”, o których mowa w art. 87 ust. 2 lit. b), stanowią odstępstwa od ogólnej zasady niezgodności pomocy państwa z zasadami wspólnego rynku, określonej w art. 87 ust. 1, stałą praktyką Komisji jest nadanie im ograniczającej interpretacji. Dlatego też Komisja uznała, że za klęski żywiołowe można uznać trzęsienia ziemi, lawiny, osunięcia ziemi i powodzie. Dotychczas Komisja uznawała za zdarzenia nadzwyczajne wojny, zamieszki wewnętrzne lub strajki oraz, w sposób ograniczony i zależny od ich zasięgu, katastrofy nuklearne lub przemysłowe oraz pożary, które spowodowały wielkie straty. Komisja nie uznała jednak, że pożar jednego transformatora, mającego pokrycie z ubezpieczenia i możliwego do znalezienia na rynku może stanowić zdarzenie nadzwyczajne. Ogólnie, Komisja nie uznaje występowania chorób zwierzęcych lub roślinnych za klęskę żywiołową lub zdarzenie nadzwyczajne. Jednakże w jednym przypadku Komisja uznała za takie zdarzenie zupełnie nową epidemię choroby zwierzęcej o bardzo dużym zasięgu. Uwzględniając typowe trudności przewidzenia takich zdarzeń, Komisja będzie nadal oceniać osobno każdy przypadek propozycji przyznania pomocy, zgodnie z art. 87 ust. 2 lit. b), mając na uwadze praktykę stosowaną wcześniej w tym sektorze. Po uzyskaniu potwierdzenia klęski żywiołowej lub zdarzenia nadzwyczajnego, Komisja zezwala na pomoc do 100 % tytułem odszkodowania za szkody materialne. Odszkodowanie jest zazwyczaj wyliczane dla pojedynczego beneficjenta i, aby uniknąć nadmiernej rekompensaty, od kwoty pomocy odlicza się ewentualne należne wypłaty, na przykład z tytułu polis ubezpieczeniowych. Komisja przyznaje ponadto pomoc przeznaczoną na wynagrodzenie rolnikom strat dochodów spowodowanych zniszczeniem rolniczych środków produkcji, o ile nie stanowi ona nadmiernej rekompensaty.
- (51) W swojej decyzji o wszczęciu procedury dotyczącej przedmiotowej pomocy, Komisja wyraźnie sformułowała swoje wątpliwości dotyczące nadzwyczajnego charakteru zdarzenia, które dało powód odszkodowaniu (patrz punkt 27).
- (52) W tej samej decyzji Komisja również wyraźnie sformułowała własne wątpliwości dotyczące innych aspektów środka pomocy, w szczególności niektórych aspektów niezbędnych do ustalenia związku między przedmiotowym zdarzeniem a stratami mu przypisywanymi, za które przewidywane jest odszkodowanie (patrz punkt 28).
- (53) Ponieważ władze włoskie nie dostarczyły nowych lub dalszych informacji lub oceny, powody, które skłoniły Komisję do przyjęcia takiej decyzji pozostają aktualne.
- (54) Jeżeli chodzi o nadzwyczajny charakter przedmiotowego zdarzenia, Komisja uznała, że, zgodnie z ugruntowaną praktyką, przyjętym założeniem zastosowania art. 87 ust. 2 lit. b) jest fakt, że zdarzenie nadzwyczajne jest, ze swojej natury, nieprzewidywalne⁽¹⁴⁾.
- (55) Komisja uznała również, że w przeszłości przyznała w jednym przypadku⁽¹⁵⁾, że blokada dróg może stanowić zdarzenie nadzwyczajne, w zakresie, w jakim mogła być ona przyrównana do strajku, który przerwał w sposób znaczący działalność gospodarczą w danym kraju (w okresie od 29. czerwca do 18. lipca 1992 r.) oraz w zakresie, w jakim możliwe było, na podstawie dostępnych informacji, ustalić bezpośredni związek między pomocą a blokadą dróg.
- (56) W badanym przypadku, mimo otrzymania takiego żądania, władze włoskie nie dostarczyły informacji, które mogłyby umożliwić Komisji uznanie przedmiotowego strajku i blokad za zdarzenie nadzwyczajne. W szczególności przy braku informacji przeciwnych, Komisja jest uprawniona do stwierdzenia, że, ponieważ organy publiczne zostały uprzedzone o przedmiotowej demonstracji, nie można utrzymywać, że stanowiła ona dla tych organów lub dla zainteresowanych sektorów ekonomicznych zdarzenie nieprzewidywalne. Strajki mogą stanowić zdarzenie częste i, jeżeli są zapowiedziane z wyprzedzeniem, możliwe jest wcześniejsze podjęcie odpowiednich środków ostrożności. W badanym przypadku brakuje zatem elementu nieprzewidywalności. Ponadto, ponieważ nie zostały jasno określone rzeczywiste przyczyny strajku ani powody jego zakończenia po ośmiu dniach, nie można wykluczyć, że możliwość strajku grożącego w sektorze transportu była znana ogółowi od długiego czasu, poprzez środki komunikacji.
- (57) Fakt, że zapowiedziana demonstracja mogła przekształcić się w wydarzenie o wiele większym zasięgu niż to przewidywano, nie czyni jej samej zdarzeniem nadzwyczajnym, w myśl art. 87 ust. 2 lit. b). Ponieważ właściwe organy nie sprecyzowały liczby uczestników (która, zgodnie z dostarczonymi informacjami, miała pierwotnie wynosić 50) w stosunku do całkowitej liczby przewoźników działających na Sycylii, ani zasięgu geograficznego strajku, Komisja nie może nawet stwierdzić, że przedmiotowe zdarzenie, pod względem jego rozmiaru i biegu wydarzeń, mogło w sposób nadzwyczajny przerwać działalność gospodarczą w zainteresowanym państwie w sposób znaczący i zniemienny. W końcu przedmiotowe

⁽¹³⁾ Patrz nota 9.

⁽¹⁴⁾ Patrz punkt 92 decyzji Komisji 2000/625/WE z dnia 13 czerwca 2000 r. w sprawie programu pomocy wdrożonego przez Irlandię w celu promowania transportu zwierząt drogą morską do Europy kontynentalnej (Dz.U. L 263 z 18.10.2000, str. 17). Patrz także punkt 33 komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady – Reperkusje zamachów w Stanach Zjednoczonych w sektorze transportu powietrznego/* COM/2001/0574 def. */.

⁽¹⁵⁾ Patrz decyzja Komisji 96/148/WE z dnia 26 lipca 1995 r. w sprawie działań podjętych przez Francję w następstwie paraliżu francuskiej sieci drogowej w 1992 r. (Dz.U. L 34 z 13.2.1996, str. 38).

- zdarzenie trwało tylko osiem dni (zgodnie z dostarczonymi informacjami, od dnia 30 września do dnia 8 października, do godziny 03.00), w porównaniu z okresem trzech tygodni (od dnia 29 czerwca do dnia 18 lipca 1992 r.) w przypadku, który Komisja uznała za zdarzenie nadzwyczajne ⁽¹⁶⁾.
- (58) Ponieważ nie wiadomo, czy i w jakim zakresie ustawa regulująca kwestię strajków została zastosowana do przedmiotowego zdarzenia, nie jest możliwe, z jednej strony, stwierdzenie, czy zdarzenie to było na tyle poważne, że spowodowało konieczność nakazania przewoźnikom przez organy publiczne przerwania strajku w celu ochrony konstytucyjnych praw pozostałych obywateli. Z drugiej strony, nie jest możliwe wykluczenie, że zgodnie z powyższą ustawą mogły zostać powzięte odpowiednie środki ostrożności mające na celu zredukowanie do minimum lub zneutralizowanie skutków strajku.
- (59) Na podstawie dostarczonych informacji Komisja nie może zatem wnioskować, że przedmiotowe zdarzenie jest zdarzeniem nadzwyczajnym, które w sposób nieprzewidywany i nadzwyczajny przerwało działalność gospodarzą zainteresowanego państwa, w ważnym i znaczącym zakresie. W rzeczywistości z dostępnych informacji wynika, że o zdarzeniu uprzedzono wcześniej, że zdarzenie to mogło mieć wpływ na niektóre rodzaje działalności gospodarczej na ograniczonym obszarze zainteresowanego państwa oraz że stosunkowo krótki okres jego trwania (względem blokad dróg uznanych wcześniej przez Komisję za zdarzenie nadzwyczajne ⁽¹⁷⁾) nie może prowadzić do wniosku, że takie zdarzenie spowodowało ważne i znaczące przerwanie działalności gospodarczej zainteresowanego państwa.
- (60) Dlatego też, na podstawie praktyki Komisji, przedmiotowe zdarzenie stanowi raczej normalne ryzyko przedsiębiorstwa i wyrządziło zainteresowanym operatorom ekonomicznym rodzaj szkody, którą powinni oni pokryć z własnych zasobów, ponieważ kwalifikuje się ona jako ryzyko przedsiębiorstwa, i w związku z którą powinni wnioskować o odszkodowanie do podmiotów prawnie odpowiedzialnych, zgodnie z ustawami krajowymi.
- (61) Ponadto, na podstawie dostępnych informacji, w odróżnieniu od przypadku, który Komisja uznała za zdarzenie nadzwyczajne, w badanym przypadku nie jest możliwe stwierdzenie, że istnieje bezpośredni związek pomiędzy strajkiem i blokadą dróg a pomocą, która ma zostać przyznana. W rzeczywistości, ponieważ właściwe organy potwierdziły, że nie dysponują informacjami, których zażądała Komisja, szczególnie w odniesieniu do produktów, na które byłyby przewidziane odszkodowania, w odniesieniu do beneficjentów pomocy (producentów podstawowych produktów lub operatorzy sektora przetwarzania i obrotu) oraz – w niektórych przypadkach – także w odniesieniu do sposobów wyliczania odszkodowań (patrz punkt 28), Komisja nie może stwierdzić, że przewidziana pomoc jest w sposób konieczny i wyłączny związana ze szkodami spowodowanymi strajkiem i blokadą dróg, które miały miejsce na Sycylii w okresie od dnia 30 września do dnia 8 października 2000 r.
- (62) W szczególności artykuł 1 notyfikowanej ustawy oraz zestawienie notyfikacji przewidują jako beneficjentów pomocy: „pojedyncze lub zrzeszone przedsiębiorstwa prowadzące produkcję, przetwarzanie i obrót produktami rolnymi”, lecz wyjaśnienia dostarczone przez właściwe organy w kwestii sposobu wyliczania wartości szkód i odpowiadających im odszkodowań wydają odnosić się tylko do szkód poniesionych przez pojedynczych producentów podstawowych produktów. Nie uzyskawszy żądanych informacji od właściwych organów, Komisja nie wie dokładnie, jaki rodzaj operatorów mógłby otrzymać pomoc oraz czy pomoc zostałaby przyznana także operatorom sektorów przetwarzania i obrotu; Komisja nie wie, jaki rodzaj szkód poniosła każda z wyżej wymienionych dwóch kategorii operatorów, ani według jakich kryteriów takie szkody zostały oszacowane i wyliczone. Komisja utrzymuje zatem, że straty, z tytułu których mogłoby zostać przyznane odszkodowanie (przynajmniej niektórym) beneficjentom mogły zostać spowodowane (także) z przyczyn innych niż przedmiotowy strajk i blokady dróg.
- (63) Jeżeli chodzi o producentów podstawowych, właściwe organy przewidywały wypłatę odszkodowania także na rzecz rolników, którzy, w następstwie strajku i blokad dróg, nie mogli przystąpić do zbiorów i dlatego utracili swoją produkcję. W takim przypadku szkody poniesione przez rolników byłyby wyliczane na podstawie „ekspertyz dotyczących wartości produkcji roślin, opracowanych przez posiadających odpowiednie uprawnienia techników rolnictwa (inżynierów agronomii)”, które należy przedłożyć wraz z odpowiednimi umowami. Nie uzyskawszy wyjaśnienia ze strony właściwych organów, Komisja nie może przyjąć sposobu wyliczania szkód i odpowiadającej im pomocy zaproponowanej w tym szczególnym przypadku, zważywszy, że nie jest jasne, dlaczego wyżej wymienione sposoby w tym przypadku miałyby różnić się od sposobów zastosowanych przez innych producentów (patrz punkt 28); nie jest jasny charakter i cele tychże ekspertyz oraz nie jest określone, kiedy i jak ekspertyzy te zostały zredagowane, ponadto nie wiadomo dla jakiego rodzaju produktów ekspertyzy te zostałyby wykorzystane w szacowaniu szkód. Komisja utrzymuje zatem, że również z tego powodu straty, z tytułu których mogłoby zostać przyznane odszkodowanie (przynajmniej niektórym) beneficjentom mogłyby być związane (także) z przyczynami innymi niż przedmiotowy strajk i blokady dróg.
- (64) Ponadto, pomimo wielokrotnych żądań, władze włoskie nigdy nie dostarczyły Komisji wykazu produktów, które ze swojej natury (szybkie psucie się, okres zbiorów, itp.) musiały zostać dostarczone lub zebrane niezwłocznie we wspomnianym okresie (od dnia 30 września do dnia 8 października 2000 r.), dla których niemożliwe były alternatywne formy przechowywania (na przykład zamrożenie) oraz dla których władze włoskie przewidziały odszkodowanie. Ponieważ wykaz uważany był za konieczny w celu wydania ewentualnego zezwolenia na stosowanie środka pomocy, a w szczególności dla stwierdzenia powiązania między strajkiem i blokadami dróg a stratami, z tytułu których mogłoby zostać wypłacone odszkodowanie, Komisja nie może ustalić takiego związku.

⁽¹⁶⁾ Patrz nota 15

⁽¹⁷⁾ Patrz nota 15

- (65) W końcu, władze włoskie nie wykluczyły wątpliwości, że przewoźnicy mogą być odpowiedzialni, zgodnie z prawem krajowym, za rekompensatę szkód (umownych i nieumownych) wyrządzonych przedsiębiorstwom rolnym w następstwie demonstracji, strajku i blokad dróg, i dlatego przedmiotowa pomoc może zostać uznana za niebezpieś- rednią pomoc operacyjną na korzyść przewoźników, którzy wzięli udział w strajku.
- (66) Mając na uwadze, że aby uniknąć podwójnego odszkodowa- nia na skutek możliwej wypłaty kar pieniężnych lub szkód umownych ze strony przewoźników uczestniczących w strajku, beneficjenci powinni oświadczyć, że nie wszczęli postępowania spornego z zainteresowanymi przewoźni- kami oraz że wyjaśnienie dostarczone przez właściwe organy, zgodnie z którym przewoźnicy ponosiliby odpo- wiedzialność jako pojedynczy obywatele a nie jako przedsiębiorcy, nie jest przekonujące i nie wydaje się wykluczać, że, w myśl ustawy krajowej, strajkujący przewoźnicy mogli być odpowiedzialni za szkody wyrzą- dzone rolnikom, Komisja nie może stwierdzić, że faktycz- nymi beneficjentami pomocy są operatorzy sektora rolnego oraz, że środek nie stanowi (także) pomocy operacyjnej na korzyść przewoźników lub niektórych z nich.
- (67) W świetle powyższego, jako że władze włoskie potwier- dziły, że nie dysponują żądanymi informacjami w odniesieniu do żadnej z wątpliwości wyrażonej przez Komisję – czy to dotyczącej nadzwyczajnego charakteru przedmiotowego zdarzenia czy to innych aspektów środka pomocy – wszystkie wątpliwości, które Komisja miała w momencie decyzji o wszczęciu procedury utrzymują się i uniemożliwiają korzystną ocenę pomocy, jako pomocy mającej na celu naprawienie szkód spowodowanych zdarzeniami nadzwyczajnymi w myśl art. 87 ust. 2 lit. b) traktatu.
- (68) Z wyżej wymienionych powodów Komisja wnioskuje zatem, że w myśl traktatu przedmiotowe zdarzenie nie może zostać uznane za zdarzenie nadzwyczajne oraz że w żadnym razie nie można ustalić koniecznego i wyłącznego związku między tym zdarzeniem a poniesionymi przez beneficjentów stratami, które mają być zrekompensowane.
- (69) Zważywszy, że przedmiotowa pomoc może spełniać inne przepisy dotyczące pomocy państwa w sektorze rolnym, punkt 3.5 Wytycznych stanowi, że aby pomoc mogła zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem musi ona zawierać komponent motywacyjny lub wymagać wyrów- nania od beneficjenta. Wykluczając odstępstwa wyraźnie przewidziane w prawodawstwie wspólnotowym lub w samych Wytycznych, jednostronne środki pomocy państwa mające na celu jedynie polepszenie sytuacji finansowej producentów i niebędące w stanie przyczynić się do rozwoju sektora uznaje się za pomoc operacyjną, niezgodną ze wspólnym rynkiem. Ponadto ze swojej natury pomoc ta może również zaburzać mechanizmy wspólnych organizacji rynkowych.
- (70) Przedmiotowa pomoc nie zawiera żadnego elementu motywacyjnego i nie wymaga żadnego wyrównania od beneficjentów. Jak wykazano powyżej, pomoc nie spełnia nawet wymogów, o których mowa w punkcie 11 Wytycznych, na podstawie których mogłaby zostać uznana za pomoc wyrównawczą zgodną z zasadami wspólnego rynku. Przedmiotowa pomoc polepsza jedynie sytuację finansową producentów, nie przyczyniając się w żaden sposób do rozwoju sektora i w szczególności stanowi pomoc operacyjną mającą na celu ulżenie beneficjentom w kosztach działalności związanych z normalnym ryzy- kiem przedsiębiorstwa.
- (71) W konsekwencji przepisy dotyczące pomocy państwa, mające zastosowanie do rolnictwa nie uzasadniają pomocy, o której mowa w art. 1 ustawy regionalnej nr 27/2000, na rzecz przedsiębiorstw działających w sektorze produkcji, przetwarzania i obrotu produktami rolnymi, o których mowa w załączniku I do traktatu. Komisja uznaje zatem ten rodzaj pomocy za pomoc na działalność niezgodną ze wspólnym rynkiem. Ten rodzaj pomocy, który zwalnia jej beneficjentów z części kosztów ponoszonych przez nich z tytułu zarządzania, nie daje trwałego i strukturalnego skutku w przedmiotowych sektorach i ogranicza się do faworyzowania produktów sycylijskich względem produk- tów, które nie korzystają z analogicznej pomocy we Włoszech lub w innych państwach członkowskich.
- (72) Pomoc, o której mowa w art. 1 ustawy regionalnej nr 27/ 2000, nie może zatem korzystać z żadnego odstępstwa, w myśl art. 87 ust. 2 lit. b) lub art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu, ani z żadnego innego odstępstwa przewidzianego w traktacie.

VI. WNIOSKI

- (73) Z powyższego wynika, że pomoc, o której mowa w art. 1 ustawy regionalnej nr 27/2000, jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku i nie może zostać wdrożona.
- (74) W myśl art. 2 ustawy regionalnej nr 27/2000, wdrożenie pomocy przewidzianej w tej ustawie uzależnione jest od zatwierdzenia przez Komisję. Właściwe organy w swoich uwagach potwierdziły, że pomoc nie została wdrożona,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Nie jest zgodna z wspólnym rynkiem pomoc państwa, którą Włochy zamierzają przyznać przedsiębiorstwom działających w sektorze produkcji, przetwarzania i obrotu produktami rolnymi, o których mowa w załączniku I do traktatu, przewidziana w art. 1 ustawy regionu Sycylia nr 27 z 23.12.2000, w celu zrekompensowania szkód wyrządzonych

w następstwie strajku przewoźników i blokad dróg, które miały miejsce na Sycylii w okresie od dnia 30 września do dnia 8 października 2000 r.

Nie zezwala się zatem na wdrożenie wyżej wymienionej pomocy.

Artykuł 2

Włochy poinformują Komisję w ciągu dwóch miesięcy od powiadomienia o niniejszej decyzji o działaniach podjętych w celu spełnienia jej wymogów.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 7 maja 2004.

W imieniu Komisji

Franz FISCHLER

Członek Komisji